

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма 013 «Початкова освіта»

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
початкової освіти та освітніх інновацій.
Протокол № 2 від 3 вересня 2024 р.

Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Управління освітньою діяльністю у початковій школі
Викладач (-і)	Копчук-Кашецька Марія Степанівна
Контактний телефон викладача	0978452471
Е-mail викладача	mariia.kopchuk-kashetska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації: середа 3 пара а також онлайн на платформі ZOOM Запитання можна надсилати на електронну пошту, що вказана у силабусі.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є «<i>Управління освітньою діяльністю у початковій школі</i>» вивчається здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта на четвертому курсі у восьмому семестрі. Зміни, які відбулися за останні роки в українському суспільстві, висувають нові вимоги до професійної діяльності керівника закладу загальної середньої освіти. Сучасні заклади освіти зазнають кардинальних змін, тому вчителі початкових класів повинні володіти такими знаннями та вміннями, які б дозволяли їм ефективно управляти освітнім процесом в умовах, що швидко змінюються.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління освітньою діяльністю у початковій школі» є сприяння в орієнтуванні здобувачів вищої освіти в особливостях управління та організації освітнього процесу в початковій школі та ознайомлення з основними шкільними документами.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування у майбутніх педагогів управлінської компетентності; - оволодіння теоретичними основами управління, керівництва та менеджменту сучасної загальноосвітньої школи; - ознайомлення з найбільш значущими та перспективними сучасними педагогічними ідеями й теоріями організації та управлінні освітнім процесом у ЗЗСО; - сприяння засвоєння основних функцій, принципів та методів управління ЗСО; - ознайомлення із основними шкільними документами і формування вміння з ними працювати. - забезпечення процесу становлення національної самосвідомості, формування національно-культурної компетентності майбутніх фахівців, котрі вміють розпізнавати і використовувати досвід попередніх поколінь у процесі організації освітньої, розвивальної та просвітницької роботи; - формування навички роботи з науково-методичною літературою. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>	

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-09. Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції і проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти, та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	24/6
самостійна робота	40

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Восьмий	013 Початкова	четвертий	нормативна

освіта			
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття/лаб	сам. роб.
Тема 1. Управління початковою школою як педагогічна проблема: сучасні виклики та перспективи розвитку	2	2	4
Тема 2. Структура управління освітою в Україні	2	2	4
Тема 3. Категорії управління у початковій школі	2	4	4
Тема 4. Планування та облік освітнього процесу в школі	2	2 /2	4
Тема 5. Внутрішкільний контроль	2	2	4
Тема 6. Педагогічний аналіз освітнього процесу і управління школою	2	2	4
Тема 7. Методична робота в школі	2	2 /2	4
Тема 8. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності	2	2 /2	4
Тема 9. Наукова організація праці в ЗЗСО – основа вдосконалення освітнього процесу	2	4	4
Тема 10. Інспектування діяльності закладів загальної середньої освіти	2	2	4
ЗАГ.	20	24/6	40

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. https://cutt.ly/yeXStrN9 . Підсумковий контроль – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів. Підсумковий контроль (екзамен) – максимум 50 балів. Загальна система оцінювання включає в себе оцінки за практичні заняття (30 балів), за контрольну роботу (10) та самостійну роботу (10 балів).
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 10 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів. Електронний варіант.
Семінарські / практичні заняття	Максимальна оцінка – 10 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен.
7. Політика навчальної дисципліни	
1. Виконання завдань, пропуски та відпрацювання. Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному магістранту індивідуально. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві після представлення (у т.ч. публічного) результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання	

надаються згідно розкладу практичних занять. Письмові роботи виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі. Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів у Прикарпатському національному університеті ім. Василя Стефаника» (схваленого Вченою радою від 05 листопада 2019 р., протокол № 9 та введеного в дію наказом ректора від 26 листопада 2019 р. № 799 (редакція 1); зі змінами, схваленими Вченою радою від 30 березня 2021 р., протокол № 3 та введеними в дію наказом ректора від 06 квітня 2021 р. № 212 (редакція 2), введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <http://surl.li/ykqd>

2. Академічна доброчесність: Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

3. Відвідування занять. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf> та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019р. № 819 (редакція 1), зі змінами, внесеними згідно з наказом ректора від 24 листопада 2022 р. № 672 (редакція 3) - <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Навч. Посібник. Н.П. Волкова. Вид. 2-ге, перероб., доп. – К.: Академвидав, 2007. 616 с. URL: <https://www.slideshare.net/ssuser491ed5/2002-69933983>
2. Григораш В. В. Настільна книга заступника директора школи з навчально-виховної роботи. Харків : Вид. група «Основа», 2008. 304 с.
3. Григораш В. В. Організація діяльності керівника школи. Х. : Вид. група «Основа», 2011.– 224 с.
4. Енциклопедія освіти. За ред. В.Кременя. К.: Юніком Інтер, 2008. 1040 с.
5. Павлютенков Є. М. Дослідницька діяльність як продуктивна освітня послуга методичного менеджменту : [навч. посіб.: зб.] І. В. Маслікова. Х. : Основа, 2008. 160 с. URL: [Програма-навч.-Організація-і-управл.-в-поч.-школі-2016 \(1\).doc](#)

6. Копчук-Кашецька М.С. Педагогічний менеджмент: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2020. 92 с URL: https://drive.google.com/file/d/1RFCzFXR0YWdliSlqk_HsBxwb0I-WgNad/view?usp=share_link
7. Korpchuk-Kashetska Mariia, Klymyshyn Olha, Semak Oksana, Yaroshenko Iryna , Maslii Andreja Olha. Modern Psychological and Teaching Technologies for Implementing the Educational Process in Higher Educational Institutions of Ukraine. Journal of Curriculum and Teaching Vol. 11, No. 3; Special Issue, 2022 DOI: <https://doi.org/10.5430/jct.v11n3p73> (Scopus)
8. Кулаченко О. В. 105 схем і таблиць: Заступнику директора та вчителю початкової школи. Харків : Вид. група «Основа», 2009. 112 с.
9. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність: Науково-методичний збірник/ за загальною ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек». 2022. 140 с.
10. Онишків З.М. Основи школознавства: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. 3-є видання, доповнене і перероблене. Тернопіль: Навчальна книга– Богдан, 2003. 176 с. URL: b1cb378997e92015c04a73b232a97580.pdf
11. Павлютенков Є. М. Моделювання в системі освіти (у схемах і таблицях). Харків : Основа, 2008. – 128 с. Педагогіка: навчальний посібник. В.М. Галузяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. 3-є вид., випр. і доп. Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2006. 400с.
12. Підласий І. Продуктивний педагог. Настільна книга вчителя. Х.: Основа, 2010.– 360 с. 438-441.pdf
13. Павленко, В.В. (2015). Креативність учителя як чинник розвитку педагогічної творчості. Формування дидактичної компетентності педагогів дошкільної та початкової освіти: збірник науково-методичних праць. Житомир. Житомирський державний університет ім. І. Франка. 145–150. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/42974396.pdf> с. 72].
14. Підласий, І.П. (2010). Педагогіка початкової школи. Київ. URL: <http://ibib.ltd.ua/zakonomenosti-pedagogicheskogo.541.htm>
15. Савченко, О.Я. (2018). Початкова освіта в контексті ідей Нової української школи Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії». Том 19, № 3. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/714505>
16. П. Сікорський. Український педагогічний журнал. Педагогічні закономірності та їх роль у новій початковій школі <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-2-84-94>
17. Управління навчальним закладом : навчально-методичний посібник: у 2-х ч.1. Абетка менеджера освіти. В. В. Григораш, О. М. Касьянова, О. І. Мармаза та ін. Х. : Веста, Ранок, 2004. 160 с.
18. Управління навчальним закладом : навчально-методичний посібник: у 2-х ч.1. Ключ до професійного успіху. В. В. Григораш, О. М. Касьянова, О. І. Мармаза та ін. – Х. : Веста, Ранок, 2004. 152 с.
19. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб., доп. К.: Академвидав, 2007. 560 с.
20. Chymak, M., Khomych, L., Nakonechna, L., Korpchuk-Kashetska, M., & ZADOYA, S. (2021). Individual Educational Trajectory As A Way To Reveal The Potential Of A Future Teacher. Revista Românească Pentru Educatie Multidimensionala, 13(3), 423-436. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.3/458> (Web of Science).

21. Tsiuniak Oksana, Korchuk-Kashetska Mariia, Dovbenko Svitlana (2023) Coaching in the system of professional training of future masters of primary education during the period under martial law. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 10 (1), 108-113 URL: <https://doi: 10.15330/jpnu.10.1.108-113>

Основні нормативно-правові документи:

1. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>
2. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>

Допоміжна:

22. Білова В. Педагогічний менеджмент: поняття і теоретичні засади. *Рідна шк.* 2005. №2. С. 26-28.
23. Вікторов В. Нові моделі управління освітою. Вища освіта України. 2005. № 2. С. 66-71.
24. Галіцина Л. В. Керівник: мистецтво взаєморозуміння. Київ : Шкільний світ, 2010. 126 с.
25. Галіцина Л. В. Керівник: мистецтво планування. Київ: Шкільний світ, 2010. 104 с.
26. Галіцина Л. В. Керівник: мистецтво стратегії і тактики. Київ : Шкільний світ, 2010. 95 с.
27. Державний стандарт початкової освіти: затв. Постановою Кабінету Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text> Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/896-93-ц>).
28. Дзвінчук Д.І. Державне управління освітою в Україні: тенденції і законодавство: навч. посіб. Київ : Нічлава, 2003.– 240 с. [Nauk-ped-stud 2019-3-9-33.pdf](#)
29. Закон України «Про нову українську школу» [nova-ukrainska-shkola \(1\).htm](#)
30. Закон України «Про освіту»./ Освіта. 1996. 25 квітня.
31. Керівник і керівництво: інноваційні підходи. Київ : Шкільний світ, 2011. 112 с.
32. Керування освітою і шкільне врядування: [США]. Т.Серджиованні, М.Берлінгейм та ін. Л: Літопис, 2002. 440 с. URL: [Osvitniy menedzhment 2019.pdf](#)
33. Лізинський В.М. Ідеї до проектів і практика керування школою. Харків: Ранок, 2007. 160 с. URL: [Програма-навч.-Організація-і-управл.-в-поч.-школі-2016.doc](#)
34. Національна доктрина розвитку освіти України. URL:
35. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні. URL: <http://ukraine.uapravo.net/data/base28/ukr28703.htm>.
36. Пікельна В.С. Управління школою. Удод. Харків: Видавнича група «Основа», 2004. – 220 с.

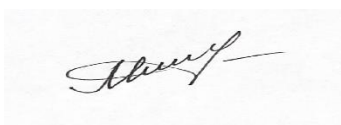
Інформаційні ресурси:

37. Вчитель у мережі: URL: <https://sites.google.com/site/ulejconf>
38. Єдине освітнє інформаційне вікно України URL: <http://www.osvita.com>
39. Інформаційний портал «Знання». URL: <http://znannya.info>
40. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники.) URL: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
41. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>

42. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL: [Наукова бібліотека](#)
43. Організація методичної роботи в початковій школі : <http://do.gendocs.ru/docs/index-24210.html>
44. Освіта UA URL: : <http://osvita.ua>
45. Освіта і Наука. URL: http://firstedu.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=93&Itemid=34
46. Педагогічна бібліотека URL: <http://www.pedlib.clx.ru>
47. Портал сучасних педагогічних ресурсів URL: <http://www.intellect-invest.org.ua>
48. Школознавство (лекції): <http://studentam.net.ua/content/category/23/215/85/>

Викладач

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри початкової
освіти та освітніх інновацій

Марія КОПЧУК-КАШЕЦЬКА